

## Chuyến đêm 23-24 tháng 3 năm 75

T&#225;c Gi&#7843;: C&#225;u SVSQ Khóa 7 Võ Long  
Th&#7913; S&#225;u, 29 Th&#225;ng 7 N&#259;m 2011 10:59

---

Bài h&#223;i ký c&#225;a c&#225;u SVSQ Khóa 7 Võ Long.

### CHUYẾN ĐÊM 23/24/3/75

\*\*\*



Đ&#223;a M&#223; và con v&#223; đi, v&#223; đi em đ&#223;ng khóc n&#223;a! “ v&#223; n rau em hái, M&#223; già em lo “. Đ&#223;t nhiên nghe câu th&#223; (c&#225;a Nguy&#223;n Bính..)Tôi ch&#223;t nghĩ gi&#223; n&#223;y mà cũng có ng&#223; i ngâm nga.; Nh&#223;ng ph&#223;i công nh&#223;n là ng&#223; i có khí khái, có can đ&#223;m c&#225;a một đàn ông.Tôi quay l&#223;i và t&#223; m&#223;t anh thanh niên bên c&#225;nh là bà C&#223; kho&#223;ng b&#223;y m&#223; i và ng&#223; i đàn bà cùng hai bé nh&#223;, tôi ch&#223;c đó là M&#223; và v&#223; con c&#225;a Anh Cán b&#223; (Phát Tri&#223;n Nông Thôn) vì y-ph&#223;c màu đen, nón r&#223;ng vành cũng màu đen l&#223;ng mang (ba-lô)..Nh&#223;ng bàn tay l&#223;n nh&#223;, th&#223;ng yêu, b&#223;n r&#223;n, thút thít bám ch&#223;t vào nhau không n&#223; chia cách trong đêm kinh hoàng đ&#223; i Tr&#223;i, trăng m&#223; c&#225;a ngày h&#223; tu&#223;n (đêm 23 r&#223;ng ngày 24 tháng 3 năm &#223;t Mão 75) nhìn c&#225;nh ly bi&#223;t không ai kh&#223; i r&#223; i n&#223;c m&#223;t.

... Ngày, đêm đó V&#223; ch&#223;ng tôi và cháu gái 3 tu&#223;i k&#223; c&#225; cháu 4 tháng tu&#223;i đang còn trong b&#223;ng M&#223;, ch&#223; nhau trên chi&#223;c Honda (Dame)và đ&#223;ng l&#223;i trên đ&#223;ng Qu&#223;c L&#223; I v&#223; h&#223;ng B&#223;c cách thành ph&#223; Qu&#223;ng Ngãi h&#223;n10 km. Chúng tôi đ&#223;t xe và x&#223; đ&#223;ch, ph&#223;i nói là x&#223; đ&#223;ch, vì ng&#223; i, xe chen l&#223;n nhau trên đ&#223;ng k&#223; c&#225; hai bên b&#223; phía đ&#223; i là ru&#223;ng, đ&#223; tìm l&#223;i thoát trong lúc t&#223;ng lo&#223;t pháo liên t&#223;c c&#225;a Vi&#223;t c&#223;ng t&#223; núi b&#223;n vào đoàn ng&#223; i di t&#223;n đang chen l&#223;n và đ&#223;m đ&#223;p lên

n nhau b ng m i cách c đ n k p (nghe nói chi c tàu “đ th t h m đ i” c a M ) đang neo ch đoàn ng i di t n đ n t i c ng Chu- Lai cách thành ph kho ng h n 25km đ n 30km .

M i vi c đ u b xáo tr n trong đ u tôi, l i n a n c m t ch y dài th t y u đ u i không nh m t nam nhi...đang miên mang suy nghĩ v 2 con trai tôi theo ông bà và cô chú nó đã di chuy n vào Saigon tr c đó 1 tháng, r i l i nghe ti ng th dài não nu t g n nh b t h nh c a ng i bên c nh. Tôi quay l i:

- Là anh Hoa (Lê Thi n Hoa?) vi c gi?

-Tr i i ! Tôi ch y xe ra đ n đây m i nh là b m y con tôi t i tr c BCH.C nh Sát... Chuy n là nh v y: Vào kho ng 7/8 gi đêm, tôi g p cha con Anh Hoa t i, tr c c ng BCH.C nh Sát t nh QNgãi, tôi cũng nh anh, nghe ngóng tình hình n u có l nh gì t BCH ?.

Trong lúc t ng đoàn ng i h i h ào c kéo nhau ch y t phía núi đ v thành ph , có nhi u ng i cho bi t: Vi t C ng đã xu ng g n đ n ph r i, ch y đi... nhìn v h ng thành ph , Ti u Khu, T.Tâm (phòng C nh Sát Đ c Bi t) cũng đã đ t h s , l a đang b c lên cao. Thành linh t trong c ng BCH kho ng năm b y xe ch y ra không k p m dây k m gai đang đ c giăng tr c c ng .Tôi v i v đ i chi c m s t lên đ u con gái tôi, cùng v ch y theo đoàn xe đ n đ n đ ng gi a 2 Xã Th -Long, Th L i thu c Qu n S n T, t nh QNgãi g p l i anh Hoa sau đó (1 gi sáng).

Xe tôi đã b bên đ ng, ba chúng tôi ôm nhau bò l ng xu ng ru ng, tôi đè rào k m gai th p xu ng cho “Bà B u” nh y qua tr c, t p đ n tôi th y con gái qua và cu i cùng là tôi thoát đ c nh ng lo t đ n AK do dám du kích b n x vào đoàn ng i đang chen nhau ch y. Thành linh tôi nghe ti ng M 79 “đùng”, bên c nh tôi là Th.úy Khi t đã “ ph n pháo”, anh ng i Cà Mau ..?, m i chuy n v làm Tr ng Cu c t i xã Trà Trung, đ n bây gi m i g p l i anh (sau ngày di t n). Xin nh c l i, kho ng đ u tháng 3/75, Tôi, tr ng đoàn đ c l nh c a CHT đ a đoàn xe lên Tr. Tâm Quân Trà B ng đ di t n (Công Nhân viên k c Gia đình C nh Sát, Hành chánh g m 7 Cu c). Đ n m i Cu c tôi đã thông báo tr c trong 10 phút đ đón ng i, t Thành Ph T nh ra đ n Xã Bình Khánh đ lên đ n TT Qu n ( Trà B ng ), m t trong 4 Qu n mi n núi, đ ng đi ph i qua g n căn c đ a t i Núi Vàng, n i đó C ng-s n đã đóng quân, giai đ n đó g i (Chi n D ch Hoàng Oanh), trên đ ng di t n đi và v , Đ i Đ i 4 BĐQ /TĐ 21, có Ông B n tôi Tr úy RA m đ ng và y m tr , nên tôi yên tâm ph n nào trong lúc các qu n mi n núi đã di t n tr c trong tháng.Tôi cho đoàn xe tr đ u và đ ng l i trong sân qu n. Lòng b i h i và nhìn c nh ti n đ a, b n r n, n c n khóc không ra ti ng c a ng i i l i, ti ng kêu g i con tr , ti ng an i, nh lòng cu gia đình, b n bè, l ng gi ng thân th ng...H chen l n lên xe, m c dù tôi đã có k ho ch gi tr t t tr c. H s , tài lí u và các lo i máy móc đ c l nh thiêu h y, cu i cùng cũng ph i chia tay,tôi cho đoàn xe xu ng núi..

Đoàn xe chúng tôi tr l i Qu c l lúc 3:30 trong chi u hôm đó và g p đoàn xe c a quân đ i trong đó Th-Tá Tri t & Đ i Kim Ng c Châu, Ông cho bi t ch gi i t a Vi t C ng phía trong căn c ( Đ i Hàn ), t i xã Bình Liên. M t gi sau đó tôi đ a đoàn xe v thành ph và phân ph i t m c t i các tr ng Qu ng-Ngãi Nghĩa-Th c,Tr ng Cao Đ ng K Thu t,Tr ng Ti u H c Gò Quán. Ngày hôm sau m t đoàn xe c a Ti u khu đ c l nh di t n các đ i Đ i Đ PQ, Nghĩa Quân trên qu n Trà B ng lúc đó Th.Tá D n Qu n tr ng (kiêm Chi Khu Tr ). Đoàn xe tr l i v a đ n c u Đ i Lãnh, C ng quân ch n đ ng và sau đó tan hàng (sau n y vào tù b n tôi thu t l ).

Su t ngày v ch ng tôi ch y t i ch y lui đ n các đ a đi m t m c đ phân ph i th c ph m (th c ăn, áo qu n) cho m i ng i, trong lúc t các vùng ven th t ng lo t pháo B40, B41 su t ngày đêm c x i x vào thành ph đ gây th ng vong cho dân chúng. Đêm v chui vào h m có bao cát ch ng pháo kích, nghĩ đ n 2 con trai tôi, đ a lên 7, đ a lên 4 theo ông bà N i, Cô Chú nó đ a vào SaiGon tr c tháng đó. S dĩ tôi không đi tr c là vì tôi còn trách nhi m... và

Lê v tôi đang mang “ b u” 4 tháng và cháu Loan con gái tôi 3 tu i. Ngoài tr i v n nghe t ng lo t pháo kích, g n có xa có, vì gia đình tôi g n khu quân s c a S Đoàn 2.

Nh c l i 9 gi sáng 24/3, tôi g p Th Tá Tri t CHT C nh Sát T nh, Đai.-úy Kim Ng c Châu CHT CSát qu n Trà B ng, Th Tá Đ n Q.tr ng (đã ch t trên S n Cao sau khi b b t T.Úy Hình K.6) cho bi t, Đ.úy Kim Ng c Châu cũng b b t và sau này b t tin t c, nghe đầu đã m t tích “th ng ti c!”. Trong khi chúng tôi ch , không bi t là ch cái gì, và nghĩ h t ph ng cách thoát ch y, l i g p Y-Sĩ Nh n c a Ti u Đoàn (2?) BĐ.Quân Biên phòng Thi u Tá Nguyễn là T Đ Tr ng. Nh n nói: chúng ta vào Nam (SaiGon) đi đ ng núi, hi n gi t i nó kéo xu ng đ ng b ng..

Làm sao tôi đi đ c đây (?), nhìn Lê đang “mang b u” và Loan con gái tôi m i 3 tu i, giá mà ch mình tôi thì...(sau ngày tù v g p l i Y-Sĩ Nh n g n khu ch Hòa H ng Chí Hòa qua chén r u đ “nàng h ng & ngâm nga” cho anh phát súng tim anh nát (thu c Capstan )).

Ngày, tháng, năm t t qua đi , ng l ng trên đ ng r m khô r i trên s p cây đ c, cây l ô đ p đ p làm gi ng, sau nh ng ngày m t nh c “lao đ ng vinh quang” c a t p trung c i t o, th c s là tù kh sai, không tuyên án, có lu t l gì đâu mà tuyên v i không tuyên án. Ngày đ u h đ a chúng tôi vào t p trung t i ch đ h c t p (do y ban Bình v n T nh). Sau 1 tu n h c t p h làm l m n khóa và tuyên b s tr t do cho (ai) v vùng, t nh nào v ch n y. Tôi là ng i th 7 nó t ng tôi vào xe (Scou..l c a C nh Sát) và đ a đi ...B n thân tôi lúc thi u niên cũng đã s ng trong thi gian Vi t Minh ch ng Pháp...nên cũng đã “cay đ ng b môi”, cũng đã bi t ăn khoai đ lo i, cũng khoai tr n nhi u h n c m.Trong tù gi ch m t soong canh toàn qu c t c toàn n c, canh có vài lá c i. Th nh tho ng có 1 vài con sâu s nóng bò ra kh i mi ng soon (b c v bím h a trên mi ng gi y t p c a H a sĩ H i Chí Chóc t ng tôi).

Rõ m i i rành rành! gi này, giai đ o n này ch c chúng s tái đi n l i và còn h n giai đ o n tr c th i Vi t Minh ch ng Pháp, dù nhi u ít tu i thi u niên tôi cũng tr i qua .Tôi còn nh rõ khi m t b a ăn c a gia đình Ba M tôi đ c đ n ra trên bàn, ch tôi ph i canh ch ng ngoài c a, l có Cán b Vi t Minh đ n ki m tra thình linh thì ph i đ u món ăn nào...(nh th t cá, c m không đ n khoai cho Ba Me tôi ) r i bày ra rau, c m đ n nhi u khoai c đ che m t t i chúng, n u chúng b t g p thì th t là kh , chúng còn ki m soát túi g o (ru t ghé hay là ng tre đ ng g o t i t ki m) s ph i n p hàng tháng cho chúng (nhi u, nhi u, không k ra h t đ c).

R i 1 cái gô mang vô... r i hai cái gô đ a vô r i nhi u cái gô mang vô...(lon s a guigoz đ ng th c ăn thăm nuôi). Năm này l i năm n a...(khôn đ i t i h s ) th t v y. Có l n tr c gi t p trung tr c c ng tr i đ phân ph i lao đ ng, n u có đ 1 cái bàn tr c, tr i t m khăn (nylon) thì th nào cũng có danh sách tr t do ngày đó.Lúc đ c danh sách th t do đ c đánh máy s n trên gi y m ng . L t m t t mà quên th m n c mi ng (n c b t) thì nh t đ nh s qua 2 t 1 l t, và cũng ch c ch n nh ng ng i nào n m trong danh sách đ c tr t do cũng s không đ c l n hai và xem nh ch a thông báo.T i đ n đi m danh m i hay là ai đó b l t s c a (Nam Tào B c Đ u).

## Chuyến đêm 23-24 tháng 3 năm 75

Tên: Sĩ Quan Khóa 7 Võ Long  
Số: 29 Tháng 7 Năm 2011 10:59

---

